

KAPITOLA 1

NECHYBĚLO MOC DO PŮLNOCI. Bylo 25. května 2005 a na Atatürkově olympijském stadionu v tureckém Istanbulu byl právě završen jubilejní padesátý ročník nejprestižnější fotbalové klubové soutěže v Evropě – Ligy mistrů, která v dobách, kdy hrdinové dnešního finále byli ještě malými kluky, nesla název Pohár mistrů evropských zemí. Byl to typický obrázek, jakých bývá k vidění týden co týden dvanáct do tuctu. Na jedné straně zklamání, na druhé euforie. Tohoto pozdního večera končícího jara ovšem nešlo o nic menšího než o dobytí samotného fotbalového olympu. Jako bezvládné listí ze stromů napadali na hrací plochu zdrcení

© Roman Smutný, 2018
© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2018

ISBN 978-80-7597-026-8

hráči AC Milán. A ještě aby ne. Prohrát životní zápas, ve kterém navíc po poločase vedete 3:0, je jev, který se nevidí každý den. O kousek dál křepčí hráči FC Liverpool. Ihned poté, co snajpr Rossoneri Andrij Ševčenko nedal rozhodující pentli, čímž ukončil penaltový rozstřel i celý zápas, naskákali hráči slavného anglického týmu na svého gólmana Jerzyho Dudka. To, co předvedl tento polský mág v rukavicích, totiž nemá obdoby! Svými divokými pohyby totiž v rozhodujícím momentu dokonale zmátl a rozhodil ukrajinského střelce. V klubku hráčů řvoucích průzračně čistou radostí, jakou ti šťastnější z nás zažijí jen párkrát za život, jsou i dva čeští hráči. Vladimír Šmicer a Milan Baroš. Před několika málo okamžiky se stali prvními Čechy, kterým se podařilo vyhrát Ligu mistrů. Poté co jejich kapitán Steven Gerrard převezme vytoužený ušatý pohár z rukou francouzské legendy a trojnásobného držitele ceny Zlatý míč pro nejlepšího fotbalistu Evropy Michela Platiniho, musejí oba chvíli počkat, než se jim dostane do rukou. Když se tak nakonec stane, popadnou ho a běží k televizním kamerám. „Číčo, máme to! Číčo, máme to.“ Posílají vzkaz

kamarádovi Patriku Bergerovi, který ještě před dvěma roky měl tu čest oblékat dres Reds s nimi. To hráči milánského celku neunášejí porážku a při odchodu ze hřiště strhávají z krků stříbrné medaile, jako by je pálily, a odhazují je na trávník. Dida, Cafu, Nesta, Maldini, Gattuso, Kaká a spol. dostali lekci, která je až příliš bolestivá. Dnes se totiž naučili – snad na důkaz toho, že i ti největší mistři nikdy nevědí všechno – že i oni se musejí stále učit a že nikdy nic není definitivní. O poločasové přestávce už se viděli, jak jim dnes v noci bude patřit celý Istanbul a zítra po příletu i celá Itálie. Osud tomu ale chtěl, aby se z bájně trofeje radoval mančaft, který prokáže více srdatosti a bojovnosti. A tak se zrodilo legendární vítězství morálky a vůle. Důkazem budiž slova trenéra Liverpoolu Rafaela Beníteze při vzpomínce na poločasový stav 0:3: „Ano, všechno bylo špatně. Já ale nepřestával věřit. V kabině jsem navíc poznal, že v chlapcích zůstává odhodlání.“ Na největším tureckém stadionu se právě završil večer plný poutavých příběhů. Jako třeba ten o nyní se radujícím španělském stratégovi, který začal přetvářet tým ze slavného Anfieldu k obrazu svému teprve

na začátku této sezony. Přišel z Valencie, se kterou se před rokem rozloučil triumfem v Poháru UEFA. Dokáže tento Španěl s vizáží bankovního úředníka nahradit svého předchůdce, francouzského lišáka Gérarda Houlliera, jenž se navždy zapsal do srdcí fanoušků Reds, když jejich klub dovedl ke kořisti v podobě vítězství v Poháru UEFA v sezoně 2000/2001? Tato otázka poletovala nad Anfieldem ještě před pár měsíci jako můra nad lampou. Zvláště když v Premier League jeho tým dominancí zrovna neoplýval a nakonec skončil až na páté příčce. Pro osmnáctinásobného anglického mistra nic moc. „Rafova“ odpověď? Hned v prvním roce u týmu vítězství v Lize mistrů! Klub z města Beatles navíc na v pořadí pátý triumf v soutěži nejlepších evropských klubů čekal dlouhých jednadvacet let.

Přešťastní liverpoolští hráči se po desítkách minut bláznivých oslav na hřišti pomalu trousí do kabin. V ní vládne ticho. Překvapivé? Pro někoho, kdo nezná fotbalové zákonitosti, možná. Ovšem pokusme si představit, jaké to je odehrát finále Ligy mistrů proti AC Milán, poté zvládnout psychicky náročné nastavení jako třešničku na

dortu vyhrát přímo nervy drásající penaltovou loterii. Následně skoro hodinu skotačit na hřišti. To vše již takřka v nočních hodinách, kdy se velké množství lidí na zeměkouli už oddává spánku. Upřímně, našel by se někdo, kdo by po tom všem měl ještě sílu radostí metat kotrmelce a dělat stojky v útrokách stadionu? Jerzy Dudek, Jamie Carragher, Steven Gerrard, Xabi Alonso anebo české duo Vladimír Šmicer s Milanem Barošem si berou energy drinky a mlčky vstřebávají pestrou paletu dojmů. Neskutečnou únavou jim možná ještě ani plně nedochází všechny důsledky jejich právě dosaženého životního úspěchu. Tedy že se stali nesmrtelnými legendami jak svého klubu pokřtěného řekou Mersey, tak svých zemí. Ano, i Česká republika této noci slaví první český zářez do ušatého poháru, a to hned dvojnásobný. Čeští borci mimo jiné přispěli k tomu, že se na britských ostrovech snad alespoň trochu zvedne povědomí o tom, kde tato malá země vlastně v Evropě leží a že už více než dvanáct let nenese název Československo... Po více než pozdní večeri v hotelu Crowne Plaza vyrážejí Milan s Vladimírem vypustit páru do nočního života klo-

kotajícího centra Istanbulu. Před dveřmi jedné z proslulých diskoték stojí fronta dlouhá tak, jako by uvnitř dávali turecký med zdarma. České návštěvníky nejprve strážci vstupní brány nechtějí pustit dál. Jakmile ovšem spatří jejich zlaté medaile, otočí se celá situace o sto osmdesát stupňů: „Račte vstoupit, pánové!“ Vladimír Šmicer si objednává obrovský doutník, a když na jeho konci do tmy diskotéky zabliká žhnoucí červené světýlko, znásobí se v něm všechny nahromaděné pocity z uplynulých takřka magických hodin, nakloní se ke kamarádovi Milanovi a Igoru Bišćanovi a labužnický pronese: „Tak tomuto říkám vrchol světa.“

Druhý den kolem třetí hodiny přistává letadlo plné šampionů v Liverpoolu. Ti hned nasedají do otevřeného autobusu a začínají triumfální jízdu ulicemi přístavního města, v nichž se nashromáždilo na 800 000 lidí! A pro ty, kteří zde být nemohou, vysílá celou parádu v živém přenosu BBC. Rovněž novináři jsou dychtiví dojmů zlatých hochů po návratu domů. Útočník Milan Baroš, člen úvodní jedenáctky zápasu, který vejde do dějin, ze sebe chrlí: „Kdybych řekl, že jsem ještě věřil v obrat, tak bych

kecal. Ale v duchu jsem měl před sebou pořád vidinu poháru a říkal jsem si, že stát se může cokoli. A ono to vyšlo.“ Ano, stát se může cokoli. Příběh, který nyní otevíráme, vypráví o tom, jak se stalo, že se chlapec z malé valašské vísky Vigantice stal nejlepším střelcem na mistrovství Evropy. Nebo také o tom, jak se vydal dobýt svět do samotné Anglie, tedy kolébky fotbalu, pokusil se v ní najít úspěch a štěstí a ono to vyšlo...

KAPITOLA 2

JEDEME AUTEM SMĚREM NA SLOVENSKO. Právě jsme projeli Rožnovem pod Radhoštěm a svištíme po silnici obklopené z obou stran nádhernou scénérií. Zleva malebné Moravskoslezské Beskydy s nejvyšší dominantou Lysou horou a také s vrcholem Radhošť. Zprava kopečky, pahorky, louky a lesy Hostýnsko-vsetínské hornatiny s kopcem Soláň, oblíbeným výletním místem pro Čechy i Slováky. Všude kolem také typické valašské roubenky, pasoucí se ovce, zásoby naštípaného dřeva na tuhou a dlouhou zimu. A ve vzduchu všudypřítomná omamná vůně lesa, pryskyřice, vlhké půdy smíchané s jehličím a čerstvě poseče-

ných luk, paloučků a zahrad. Ještě než dojedeme do obce Hutisko-Solanec, zastavujeme ve Vigančicích – malé vísce, v níž má svůj domov něco málo přes tisíc obyvatel. A právě zde stojí dům Barošových, jenž byl původně podobnou roubenkou, jakých jsme po cestě viděli hned několik. Nyní po přestavbě slouží hned dvěma generacím. V přízemí bydlí pan Jaroslav Baroš, bývalý brankář místního fotbalového oddílu, se svou ženou Růženou a nad nimi v prvním patře jejich syn Milan s manželkou Radoslavou a rok a půl starou dcerkou Renátou. A všichni tři jsou v očekávání přírůstku do rodiny.

Je právě 28. října 1981 a Československo si připomíná šedesát tři let od vzniku samostatného státu. U Barošů ale mají úplně jiné starosti. Mladá paní Radka má porodní bolesti a již poměrně dlouhou dobu čeká na sanitku z nedalekého Rožnova, která ale ne a ne pro nastávající jednadvačetiletou dvojnásobnou maminku přijet. Nastartovat auto tak musí děda Jaroslav a svou snachu do nejbližšího města sám dovézt. V Rožnově paní Radku přeloží do sanitky a ujíždí do porodnice ve Valašském Meziříčí. Jenže čekání bylo příliš

dlouhé, a tak, na důkaz slov, že přírodním zákonitostem poroučet nelze, je téměř jasné, že druhý z nejmladší generace Barošů spatří poprvé světlo světa v sanitním voze bílé barvy, která ovšem svou bělostí nemohla konkurovat bílé tváři lékaře, jehož doménou porodnictví rozhodně nebylo. A protože často tam, kde si neví rady muž, zpravidla nastupuje do akce žena, ujme se porodu šikovná sestřička, čímž ukončí malé drama a vše dovede k úspěšnému konci. Šťastná maminka Radka tak slyší první křik svého vytouženého syna za doprovodu burácejícího motoru dnes už legendární sanitky typu Škoda 1203. Je jasné, že pokračovatel rodu dostane jméno po svém hrdém tátovi, tedy Milan.

Ihned po příjezdu z porodnice zavolali rodiče malou Renátku, aby se na svého brášku přišla podívat. Upřímně řečeno, nadšená z něj nebyla. Vždyť jí přibyl konkurent, co se rodičovské lásky a pozornosti týče. Proto když se rodiče na chvíli nedívali, praštila „vetřelce do rodiny“ panenkou. „Tak to bychom pro začátek měli,“ říkala si možná v tu chvíli a současně nechala rozhořet plamen dlouholeté sourozenecké rivality, která se o mno-

ho let později promění v přátelský vztah bratra a sestry, kteří jsou rádi, že mají jeden druhého. Ovšem než se tak stane, proteče v potoce Hážovka lemující malé údolí, v němž Vigantice leží, mnoho vody.

Milan se narodil do sportovní rodiny. Táta Milan se od dětství aktivně věnoval fotbalu, atletice i skokům na lyžích. Maminka Radka zase platila za velmi slušnou volejbalistku i gymnastku. Děda Jaroslav, jak již bylo řečeno, střežil bránu místního fotbalového klubu TJ Vigantice, jenž nese ve znaku modrou hvězdu. Bylo by proto s podivem, kdyby malý Milan tíhnul k mikroskopům, k malování nebo třeba k práci se dřevem. A taky že k ničemu takovému pochopitelně nedošlo. Už ve dvou letech jej přitahovalo místní hřiště s malou tribunkou s osmi řadami lavic. Měl možnost vidět svého tátu ještě coby aktivního fotbalistu a chodil mu fandit. Milan Baroš starší byl útočník, ale jak roků přibývalo a rychlosti ubývalo, stěhoval se sestavou směrem dozadu, což ovšem jeho synkovi vůbec nevadilo. Pro něj byl hrdinou a vzorem. Vzorem, jež toužil napodobovat. A události do sebe začaly zapadat jako kostky lega. Když

byly Milanovi tři roky, zaplavila ho vlna právě dětské radosti. Pod stromečkem našel svůj první kopačák. Nejdříve hrál jen se svými prarodiči na zahradě za domem. Babičku Růženu postavil do pole, dědu Jaroslava do brány a v této sestavě začal hrát své první zápasy v životě. Toho roku se v životě čtyřčlenné rodiny odehrála jedna významná událost. Táta Milan si odškrtnul poslední položku z „povinné trojčlenky“ každého chlapa – tedy postavit dům, zasadit strom a zplodit syna. Nové rodinné sídlo stálo, co by kamenem dohodil od dědova stavení, a v něm se čtyřletý Milan dočkal i svého vlastního pokojíčku. Jenže zkuste malého fotbalistu udržet mezi čtyřmi stěnami. Milana to táhlo ven, na trávník. Chtěl si s míčem hrát a napodobovat tátu i své další vzory, jakým byl například slavný útočník s nadáním od Boha Tomáš Skuhravý. S kamarádem Lukášem hrávali fotbálek za domem, ovšem brána v podobě garážových vrat nebyla to pravé ořechové. Proto jednoho dne Milanův táta společně se strejdou malého fotbalisty společnými silami vyrobili pořádnou fotbalovou bránu – tedy i se sítí, do které nejmladší z rodu Barošů v následujících měsících

a letech nastřílí desítky, ba stovky gólů. Na tomto prvním „hřišti“ v Milanově kariéře se odehrávaly napínavé bitvy v létě i v zimě. Ani sněhová nadílka jeho fotbalovou vášeň neutlumila. V takovém případě popadl hrablo a se stejnou vervou, s jakou v letních měsících zelený pažit pravidelně sekal, odklidil sníh a první poločas mohl začít. Dalším dějištěm mačů a turnajů Milana a jeho kamarádů byla místní tělocvična. Starosta obce pravidelně o víkendech půjčoval klíče panu Milanovi, takže se vždy ihned po rodinném obědě kluci ještě s plnými žaludky nedočkavě rozběhli do haly za dalšími fotbalovými zážitky. Jenže zápasy s kamarády začaly být temperamentnímu předškolákovi brzy málo. Táta Milan se v místním fotbalovém klubu věnoval týmu mladých kluků. Nastal čas pro rozhodný čin a k vykročení z domácího zahradního plácku vstříc něčemu mnohem většímu.